

Divoká příroda NP Šumava láká - krize, nekrize

9.2.2024 - | Správa Národního parku Šumava

Data ze sčítačů na území Národního parku Šumava a také návštěvnost informačních a návštěvnických center na Šumavě jasně dokládají, že divoká příroda ve spojení s infrastrukturou Správy NP Šumava jsou stále větším lákadlem. Návštěvnost Šumavy byla v roce 2023 dokonce vyšší, než v době před vypuknutí pandemie koronaviru.

Bezmála 2,4 miliony návštěvníků si v roce 2023 užily krásy Šumavy. Je to zhruba o 300 tisíc lidí více, než v roce 2019, tedy v roce před pandemií Covid 19, která zásadně ovlivnila návštěvnost Šumavy na celé dva roky.

„Rok 2019, byl do té doby, se svými skoro 2,1 miliony návštěvníků, rekordním. Jenže pandemie koronaviru, která udeřila na jaře v roce 2020, přepsala i tento nastavený rekord. V roce 2020 navštívilo národní park Šumava 2,55 milionu lidí. Jen o pár desítek tisíc návštěvníků méně jsme zaznamenali v roce následujícím,“ vzpomíná mluvčí Správy Národního parku Šumava Jan Dvořák.

Rok 2022 sice znamenal pokles návštěvnosti o 8 procent, ale i tak byla návštěvnost vyšší, než v „předkovidových letech“.

„Se zaujetím jsme tak čekali, jakou návštěvnost Národního parku Šumava ukáže rok 2023. Zdálo se totiž, že zvýšený zájem o divokou přírodu v letech 2020 až 2022 byl způsobený vynucenými restrikcemi, kdy bylo zásadně omezené cestování, ale i další kulturně společenské aktivity. Vývoj návštěvnosti v první polovině roku toto očekávání podporoval, ale celoroční návštěvnost hovoří přesně o opaku a to i v době vysoké inflace a rostoucích cen,“ vysvětluje mluvčí Jan Dvořák

V roce 2023 došlo k nárůstu celkové návštěvnosti území NP Šumava o 2 % ve srovnání s rokem 2022. Průměrný růst návštěvnosti od roku 2018 dokonce ukazuje 3,6 %. Více než 40 % návštěvníků přichází do NP v období letních prázdnin. Zimní sezóna tvoří jen zhruba 13 % z celkové návštěvnosti.

„Stále silnější je podzimní sezóna, především září. Zpožděný nástup tepla po skončení zimy zvýšil návštěvnost v měsících květnu a červnu na 8%, resp. 10%. Došlo k vyrovnání celkového průběhu návštěvnosti odpovídající roku 2019 tj. před „kovidovými“ lety,“ doplňuje Josef Štemberk, ze Správy NP Šumava, v jehož gesci je právě vyhodnocování návštěvnosti.

Zajímavé také je, že tzv. overturismus je i přes vysokou návštěvnost pozorovaný spíše okrajově a to v závislosti na místě a čase v souvislosti s dalšími podmínkami. „O příliš vysoké návštěvnosti je možné hovořit pouze na těch nejznámějších turistických cílech a parkovištích, ale jen v souvislosti s hlavní turistickou sezónou a v závislosti na počasí. I tak je možné hovořit o overturismu spíše v rádech hodin, než dní,“ vysvětluje Josef Štemberk.

Těmi nejvyhledávanějšími místy Národního parku Šumava zůstává oblast Modravská. Konkrétně se jedná o trasu z Modravy přes Rybárnu na Javoří pilu a Tříjezerní slať. Dále pak Chalupská a Jezerní slať, naučná stezka Povydrň nebo Prameny Vltavy. Nejvíce navštěvovaným zařízením Správy NP Šumava pak bylo s více než 110 tisíci lidmi návštěvnické centrum Srní, následované informačním centrem Kvilda. Pomyslnou třetí příčku v návštěvnosti drží Soví voliéry v Borových Ladech, čtvrtým nejnavštěvovanějším zařízením je pak Návštěvnické centrum Kvilda. Celková návštěvnost všech třinácti zařízení, která slouží veřejnosti, dosáhla v roce 2023 hodnoty 386 tisíc návštěvníků, což je o

více než 25 tisíc návštěvníků více, oproti roku 2022.

„Návštěvnost loňského roku jednoznačně potvrzuje atraktivnost území Národního parku Šumavu. Potvrzují se tak navíc výsledky dotazníkových šetření z let 2018 a 2019, kdy tisíce návštěvníků odpovídaly na desítky pečlivě připravených dotazů – třeba na to, zda statut národního parku omezuje rekreační možnosti. Více než dvě třetiny, dotazovaných si myslí, že rekreační možnosti na území NP Šumava nejsou vůbec nebo spíše nejsou omezeny,“ odkazuje na výsledky socioekonomického monitoringu mluvčí Jan Dvořák.

V rámci tohoto monitoringu se návštěvníci vyjadřovali mimo jiné k tomu, zda je nabídka návštěvnických zařízení a turistických tras dostatečná. Skoro 90 % dotázaných posuzuje množství návštěvnických zařízení (86,8 %) a množství turistických cest (86,3 %) v Národním parku Šumava jako ideální stav. V rámci tohoto dotazu se přitom více než 5% dotázaných vyjádřilo, že turistických tras i návštěvnických zařízení je příliš nebo spíše příliš mnoho.

Zajímavý rozpor jsme zaznamenali u návštěvníků, když jsme se jich zeptali, zda jim návštěva Národního parku Šumava umožnila krásný prožitek z přírody. Pro se vyjádřilo 91 % dotázaných turistů. Přitom bezmála polovina dotázaných o kousek dál odpověděla, že se cítí smutně při pohledu na plochu s odumřelým stromovým patrem.

„Pro území Národního parku Šumava je však odumřelé, neboli tlející dřevo typické. Na více než 44 procentech území totiž ponecháváme přírodu, aby nám ukázala, jak úžasná je a co všechno dokáže a to se samozřejmě neobejde bez života i smrti,“ říká ředitel Správy NP Šumava Pavel Hubený.

„Smrt je v přírodě stejně důležitá, jako život. Odumřelé stromy v lesích mají mnoho nenahraditelných funkcí, od navracení živin do ekosystému, přes poskytnutí životního prostoru pro širokou škálu živočichů hub a rostlin, až po zadržování vody v přírodě. A právě tyto jedinečné funkce budeme veřejnosti představovat letos v rámci tematického Roku tlejícího dřeva. Věřím, že pak návštěvníci budou na tlející dřevo nahlížet trochu jinak a procento těch smutných se zásadně sníží,“ dodává Pavel Hubený.

Správa NP Šumava letos chystá speciální komentované vycházky do lokalit, kde probíhá přirozený vývoj, výstavy, speciální fotobody, na kterých budou moci návštěvníci sledovat přirozený vývoj šumavských lesů dlouhodobě, množství článků v časopisu Šumava, tematické dny v terénu a mnoho dalšího.

Ve Vimperku 8.2.2024

<https://www.npsumava.cz/divoka-priroda-np-sumava-laka-krize-nekrize>